

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fl. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
DR. FRANCISY LAJOS.
Társzerkesztő:
DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13. sz.
Hirdetések árai: Egy háromhasábos petitsor ára 16 fillér.
Többszöri közlésnél árkedvezmény.
Hivatalos hirdetések 100 szóig 4 kor., minden további szó 4 fill.

Hullámok hátán.

Nyitra, okt. 20.

Meglepő a politikai és társadalmi életnek az a hullámozása, melyet nem csak nálunk, de az egész világon észlelni lehet. Bár merre nézünk, seholy sem találunk állandóságot a viszonyokban.

Hazánkban különösen sorban a legellentétesebb áramlatok váltják fel egymást. Magas fokra emelkedett politikai lelkesedés után mélyre lezállott csüggettség és kishitűség következik, a legfontosabb céloknál az érdeklődést közömbösség váltja fel, eszményi törekvéseknek nyomába jön a leganyagiassabb önzés, az emberi érintkezésekben a szeretet és jóindulat helyét csakhamar az elhídegülés és az ellenségeskedés foglalja el.

Látunk egyesületeket, társulatokat keletkezni, melyekből a társadalmi összetartásra lehetne következtetni s mégis mikor szőnyegre kerül az egyesületi célok előmozdításának kérdése, nem tudunk öt embert sem összehozni, a ki az illető célok érdekében komolyan dolgozni akarna. Egész embertömegek jelennek meg

a különböző gyűléseken, de ritkaság számba mennek azok, akik a gyűlés után is lelkesedni és áldozni tudnának azért a programért, melyet a nagy látogatottságú gyűlésen megtapsoltak.

Az ötven éves jubileumtól kezdve le az öt és három éves évfordulóig bankettel, ünnepélylyel ülnek meg az emberek minden lehetséges és lehetetlen alkalmat, melyen embereket vagy intézményeket lehet magasztalni, úgy hogy azt hinnők, hogy az emberbaráti- és a közügyek iránti szeretet magas lángot gyulasztott meg a szivekben, de azért mégis léptenyomon tapasztaljuk, hogy semmi sem olyan gyenge manap az emberek között, mint a szeretet köteléke és semmi sem megy olyan lanyhán, mint a közintézmények iránti érdeklődésnek felkeltése és ébrentartása.

A vallás- és a hitélet mellett talán egy korszakban sem volt annyi lelkes tüntetés, mint manapság. Ha egy kis kápolnát, egy keresztet megújítanak valahol, összegyűl ünnepségre egy egész nagy vidék; ha új lelkészt kap valamely község, város, elmaradhatatlan a nagy parádés fogadtatás és beiktatás. Úgy látszik

ezekből a kisebb-nagyobb körben előforduló jelenségekből, mintha tetőpontján volna Magyarországon a hitélet virágzása, mintha a valláshoz való lelkes ragaszkodás a legszélesebb rétegekben mélységes gyökeret vert volna.

De azért csak nézzük meg a prózai életet, a vallási ügyek és érdekeknek a szürke köznapi munkakörben való felkarolását és támogatását, nézzük meg például azt a jelenséget, melyet a vallás és egyház ellen a sajtótermékek révén zúditott rágalomok, gyalázások és szitkok tárnak fel nap-nap után a szemünk előtt, lehetetlen be nem látnunk, hogy a különböző vallási és egyházi alkalmak megünneplésére összegyűlekezett emberek lelkében a vallásos érzésnek megjelenése csak pillanatnyi fellobbanás, de nem állhatatos meggyőződésből fakadó erő.

Hullámozó habjáték, az átmeneti állapotnak változó kilengése nálunk minden érdek és minden esemény, melyet a politikai és a társadalmi élet a felszínre vet.

Pedig vannak a politikának és vannak a társadalmi életnek olyan javai, olyan érdekei is, melyekért

„A NYITRAMEGYEI SZEMLE” TÁRGÁJA.

Liszt Ferenc emlékezete.

— Irta: H. P. —

„E föld oly szegény örömeiben, hogy balgatagság volna elűzni szép álmait, ha előre tudnók is, hogy azok nem fognak teljesülni sohasem” — mondja br. Eötvös József. S ha ezeket az álmokat megzenésítve álmodjuk, ha örömeinket zenével fejezhetjük ki s fájdalmunkat csillapíthatjuk vele — minő örömvölgyé változtathatjuk át az élet siralomvölgyét.

Milyen bámulatra méltó emberek lehetnek azok, kik egész életüket ilyen boldog álmokban élék át s lelkileg mindig a prózai világon felülemelkedve állanak.

Ilyen rendkívüli ember születésének üljük most 100 éves évfordulóját. Neve: Liszt Ferenc, mely nevet áhítattal kell kiejtenie nemcsak minden magyar embernek, hanem akár milyen nemzetiségűnek is, mert Liszt Ferenc az emberi nem boldogításán fáradozott, midőn remekeiben egy boldog álmokkal átszótt világot varázsolt lelki szemeink elé.

Liszt Ferenc 1811. okt. 22-én született Rai-

dingban Sopron mellett. Atyja ügyvéd volt s a zongorajáték elemeit tőle tanulta; már 11 éves korában hangversenyt adott Wienben, Beethoven jelenlétében, ki őt elragadtatva hallgatta s már akkor nagy jövőt jósolt neki. Amit a gyermek ígért, azt az ifjú s a férfi megvalósította s mint Mozart zenéjében a dallamosságot, Beethovené a nagyszerűséget és magasztosságot, Chopin remekeiben a bájos, hol szelid, hol szenvedélyes panaszt bámuljuk, úgy Liszt Ferenc műveiben a gondolat- és érzésszálak tömörségét és rendkívüliségét tapasztaljuk, technikája pedig határozottan utólérhetlen.

Mint 24 éves ifjú visszavonult a nagyvilágtól — kereste a magányt! — s itt kezdődik írói tevékenysége.

A legtöbb nagy emberről olvassuk, hogy kedvelői voltak a magánynak, mert miként Goethe „Tasso”-jában mondja: „A magányosságban fejlődik a talentum.”

A tülemile is elrejtve él, nem látja emberi szem, midőn szebbnél-szebb hangok, trillák ömlenek kiesiny torkából s gyönyörű énekével megélelénkíti a bájos, holvilágos estéket — életet önt a természet csendes magányába.

Liszt Ferenc is az után vágyott, hogy

remekait, — minők: „Symphoniai költeményei”, „Faust”- és „Dante-Symphonia”, remek miséi, rapszódiai és karénekei — megalkotva majd másoknak is örömet szerezzen.

Liszt Ferenc azonkívül, hogy Istentől ihletett művész volt, oly lelki tulajdonságokkal bírt, melyek őt mint embert is magasra emelik.

Ment volt az önzéstől, akiben tehetségre talált, azt felkarolta, buzdította, ő mutatta be a nagyvilágnak Wágnert is, midőn „Lohengrin”-jét Weimarban 1850-ben előadatta. Rendkívül finom és érzékeny lelkülettel bírt, igen szerette Chopin bájos, panaszos melódiáit, úgy hogy kivüle még senkisémet játszott ezekeket az alkotásokat annyi érzéssel, még maga Chopin sem.

Liszt Ferenc vallásos volt. Midőn Rómába ment, felvette a kisebb egyházi rendeket, hogy még inkább gyakorolhassa a felebaráti szeretetet s a vallást a művészettel egyesítse. A vallásosság is egyik közös tulajdonsága az igazán nagy embereknek. Nem a bigotteriát értem, hanem hódoló elismerését a világ felett álló fölséges hatalomnak és a végtelen szeretetnek, vagyis az Istennek. Schopenhauer egész életén át csak a sors, véletlen vagy végzet

nem elég mától-holnapig lelkesedni, vannak az élet összes területein olyan nagyfontosságú ügyek, melyeknek állandóan a közérdeklődés homlokterében kell állaniuk és a melyeket csak szívós kitartással, állhatatos munkakedvvel lehet előbbre vinni.

A közéletnek ezt a nyugtalan-ságát, mely különben a családi életben és az egyéni viszonyokban is, mint nagyon veszélyes állhatatlanság jelentkezik, az anyagi haladásnak rohanó árja okozza. Egymásután tűnnek fel az anyagi téren a vívmányok, az újítások, melyek egészen más képet adnak az életnek, s az ember utána fut a kényelmet, nagyobb jólétet, nagyobb gondtalanságot ígérő újításnak, hajszolja az anyagi javakat, hogy megszerezhesse magának azt a kényelmet, jólétet, melyet a gőz- és villanyerővel kifejlesztett puha élet az embernek nyújthat.

Ez az óriási nagy hajsza, ez a mohó kapkodás az anyagi javak után, ellenállhatatlanul sodorja az embert egyik életviszonyból a másikba, az érdeklődésnek és munkának egyik teréről a másikra. Nem enged neki megállást a szellemi és az erkölcsi életnek viszonyaiban sem. A minő izgatott, nyugtalan ennek a modern embernek az anyagi élete, olyan a szelleme, olyan a lelke, mely semmit sem tud állhatatosan szeretni, semmiért sem tud szívósan lelkesedni, semmit sem tud kitartóan követni.

Nagy és azelőtt annyira nem ismert jellemhibát, a szellemi és erkölcsi állhatatlanság hibáját szülte az anyagi életnek rohanó haladása s a kik az életjelenségek vizsgálatával és a közéleti bajok orvoslásával foglalkoznak, azoknak nem lehet feladatuk megakasztani az anyagi

haladást, a mi különben nem is lehetséges, de annál nemesebb feladatuk el nem veszteni a fejet a körülöttünk zúgó életárban, hanem megállani szilárdan a szellemi és erkölcsi értékek mellett, megállani elsősorban a hivatásbeli köteleességek tűzhelyénél s azoknak pontos, lelkiismeretes teljesítése által tiszta eszményi lángot gyújtani és lobogtatni az anyagi érdekektől űzött emberek nagy légiójának szeme előtt.

Minél többen lesznek, akik az anyag fölé emelik a szellem és erkölcs uralmát, annál bizonyosabb lesz az emberiség győzelme az élet állhatatlansága felett. És ettől függ a vallási érdekek, a nemzeti, tudományos és művészeti célok megvalósulása; ettől függ a társadalmi viszonyoknak olyan fejlődése, mely nem csak egyes rétegeknek, hanem a társadalom egyetemének is a közjavát biztosítja.

A hullámok hátán járó hajót csak nyugodt lelki erő vezetheti a zavar-talan társadalmi fejlődés esendes vizeire.

Trencsénmegye az alkoholizmus ellen. Igen figyelemre méltó és üdvös rendeletet adott ki Trencsén megye törvényhatósági bizottsága, a vármegye területén nagy mérvben fellépett iszákosság csökkentése céljából.

A rendelet fontosságát a dolog természetén kívül az is bizonyítja, hogy a nyitrai egyházmegye főpásztora gróf Batthyány Vilmos püspök m. hó 29-én kelt X. számú körlevelében egész terjedelmükben közli a rendeletben foglalt intézkedéseket és azokra külön is felhívja a lekipásztorkodó papság figyelmét.

Örvendetes mindenekelőtt az, hogy a törvényhatósági bizottság ebben a rendeletben a leghatározottabban ad kifejezést annak a nézetének, hogy a testet és lelket pusztító szertelen alkohol-élvezet megakadályozására egyik leghatározottabb eszköz, a *korcsmáknak vasár- és ünnepnapokon való zárva tartása.*

munkájának tartotta a létet s halálos ágyán mégis így sóhajtott fel: „Ah Istenem, és Istenem!”

Liszt Ferenc legszebb tulajdonsága: szeretetreméltósága és szerénysége volt, mellyel mindenkit elbűvölt.

Idealista volt ő a szó legszorosabb értelmében. Midőn művészi célok eléréséről volt szó, nem ismert olyan szenvedést, melyet nem tűrt volna el, tudta ő, hogy csak az mondhatja, hogy élt — aki szenvedett.

Nagyon szerető szive volt. Talán a szeretet mondható azon erénynek, mely miként a nap sugarai, jótékonyan hat minden teremtményre. Aki szeret, az tűr, szenved, lemond, feláldoz mindent azért, akit szeret. Az igazi szeretetért érdemes meghalni, mint Wilde Oszkár mondja „A fülemile és a rózsza” című elbeszélésében.

A szeretet indító oka minden nemes eslekedetnek. A legtisztább szeretetnek ez a szava: Csak ha mást boldogítottál felejtheted, hogy magad boldog nem valál, csak a könny, mit más szeméből kitoröltél, enyhíti fájdalmadat!

Liszt Ferenc is mindenkit boldognak óhajtott látni, a saját boldogulásában mások-

ról sem feledkezett meg, szerette embertársait s boldog volt, hiszen a természet örök törvénye az, hogy csak akik szeretnek, lesznek boldogok!

Milyen büszkék lehetünk, hogy ez a nagy ember hazánk fia volt. Leginkább külföldön tartózkodott ugyan, de néha hozzánk is ellátogatott, főképp Budapestre, különösen midőn gróf Andrássy Gyula akkori miniszterelnök kérésére a zeneakadémia igazgatói tisztét vállalta el. Zeneirodalmunkat nagyszerű művekkel gazdagította s neve által hírt és dicsőséget szerzett a nemzetnek.

Bajorországban Bayreuthben fejezte be életét 1886. év aug. 1-én s ott is helyezték örök nyugalomra. Teste elporladt, de szelleme élni fog mindig, élni fog a zenében, ebben a — mint Schopenhauer mondja — mindenki által érthető nyelvben, mely nem beszél dolgokról, hanem hol öröm, hol bánatról, és általában nem az észhez, hanem a szívhez szól.

S midőn ezt a mindenki által érthető nyelvet: a zenét halljuk, gondoljunk hálával azokra, kik Istentől kapott tehetségükkel a szív érzelmait melodiába öntötték, a szenvedéseket elviselhetőbbé tették s az emberi nem

Ez tényleg olyan radikális intézkedés lenne, mely nyomban szűkebb korlátok közé szorítaná az alkoholizmus élvezetét, véget vetne a korcsmai garázdalkodásoknak, a sok botránynak és bünténynek, melyeknek tenyésztelepe a korcsma és legközvetlenebb oka a vasár- és ünnepnapok korcsmazása.

Trencsén megye törvényhatósági bizottsága sajnálattal látja, hogy az ország vármegyéinek nagy többsége által nyomatékosan sürgetett vasár- és ünnepnapok korcsmazása a mai napig sem rendeltetett el, és éppen ennek a hiánynak némi pótlása végett tette meg a törvényhatóság az ő legújabb rendelkezéseit, de nagyon következetes lett volna Trencsén vármegye az alkoholizmus kérdésében elfoglalt álláspontjához, ha *újra felírt volna* a kormányhoz és a parlamenthez és a vasárnapok korcsmazását újra nyomatékosan megsürgette volna. A régi vármegyéek számtalanszor terjesztették fel sérelmeiket az országgyűléshez és nem nyugodtak meg mindaddig, a míg panaszuk nem orvosoltattak. A mai vármegyének is olyan fontos, országos kihatású ügyekben, mint a minő a szóban forgó ügy is, addig kell sürgetnie a kormányt és a törvényhozásnál a nép javát, védelmét célzó intézkedéseket, a míg a felterjesztéseit figyelembe nem veszik és kedvezően el nem intézik.

Nem célunk Trencsén megye legújabb alkohol-ellenes rendeletének intézkedéseit részletesen ismertetni, azok úgy is az összes érdekeltek tudomására jutottak. Külön ki kell emelnünk azonban a rendeletnek 4. pontját, mely aziránt intézkedik, hogy a templomok közelében levő korcsmák az istenítisztelet, vagy *egyéb vallási ténykedések* ideje alatt zárva tartassanak. E helyen a törvényhatósági bizottság annak a reményének ad kifejezést, hogy a hitfelekezetek lelkészei vasár- és ünnepnapokon *olyan terjedelemben* tartanak istenítiszteletet, hogy a közelfekvő korcsmák zárva tartása vasár- és ünnepnapokon *egész délelőtt* és a délután nagyobb részén is elrendelhető lesz.

A rendeletnek ezen intézkedéséből és jóakarató magyarázatából kifolyólag a legtöbb helyen elérhető lesz az, hogy a korcsmák vasár- és ünnepnapokon reggeltől késő délutánig zárva tartassanak. Nem kell egyebet tenni, mint a templomot lehetőleg korán kinyitni s akkor már lehetővé válik, hogy a templomban a vallási ténykedés megkezdődjék, mert mindig találkoznak számosan a hivek

boldogulásához nagyban hozzájárultak — gondoljunk hálával *Liszt Ferencre*, a magyar zeneirodalom ragyogó napjára!

Mona Lisa

— Leonardo da Vinci eltűnt remekművéről. —

Az egész világot bejárta annak a lopásnak a híre, mely Párisban történt. A párisi Louvreból ellopta valaki a világ legesodálatosabb alkotását, Leonardo de Vinci egyik remekművét, Mona Lisát. A hatás alól, melyet a lopás keltett még mindig nem szabadultunk fel most sem.

Itt legfeljebb valamely sötét és gonosz örület támadhatott az emberi lángelmének e esodálatos alkotására, hogy eltávolítván helyéről, talán magános rejtekében megsemmisítse e nagyszerű műremeket.

A nagyszerű gyűjtemények között is első helyen áll a párisi Louvre. És a Louvrenak nincs szebb, dicsőségesebb kincse, mint a Mona Lisa. Ha belépünk a Rubens-terembe, az érzéki, buja, lángoló színek forrósága csap meg bennünket és Medici Katalin korának teljes dicsőségét és teljes romlottságát egy szempillantással fölfogjuk. A műértő hosszan időz

közül, a kik jóval a tulajdonképeni istenitisztelet előtt bemennek az Isten házába és ott ájtatoskodnak, gyónási, áldozási áhitatgyakorlataikat végzik. Ez már vallási ténykedés. Délután hasonlóképen korán kell kinyitni a templomot és későn bezárni s akkor ismét lesznek mindig ájtatoskodók, úgy hogy jogos eimen lehet a koresmáknak úgyszólván az egész napra kiterjedő zárva tartását a köz-igazgatási hatóságtól kérni.

S ha a közigazgatási hatóságok még a templomhoz való közelség megállapításánál is jóakarattal a papság kezére fognak járni, akkor a vasár- és ünnepnap koresmazárását az ezidőszerint fennálló törvényes keretek között is, jelentékeny mérvben lesz lehetséges keresztül vinni.

Trencsén megyét okos, a nép igazi javát célzó rendeletéért elismerés illeti meg.

Képviselőtestületi ülés Szakolczán.

Szakolca, okt. 16.

Szakolca város képviselő testülete f. é. október hó 6-án ülést tartott, mely alkalommal Dr. Okányik Lajos indítványt terjesztett elő, hogy a képviselőtestület tiltakozzék a főispánnak a F. M. K. E. lévai közgyűlésén nagyobbára hamis információk alapján mondott azon kijelentései ellen, melyek Szakolca városára vonatkoztak s melyek a várost az egész ország színe előtt — mint a legszűkebb nemzetiségi irányzat képviselőjét — feltüntetni alkalmasak.

Dr. Okányik Lajos előszóval is megindokolta indítványát, rámutatott annak helytelenségére, hogy Nyitra megyében még most is a besugási rendszer dívik s a vármegye vezérémberei még most is ilyen egyoldalú információk alapján itélik meg a helyzetet s teljesen feledik, hogy éppen a város vezetésére befolyást gyakorló hamis informátorok erőszakos magatartása idézte elő e városban azt a reakciót, melyet most a pánszlavizmus köntöskébe óhajtanak belebujtatni.

Rámutatott Dr. Okányik Lajos tartalmas szavakkal az ilyen politika helytelenségére s tiltakozott az ellen, hogy ez a város éppen a vármegye főispánja által országsszerte prostituáltassék.

Ezt az indítványt a képviselőtestület 32 szavazattal 18 ellenében elfogadta s elhatározta, hogy ez a határozat a vármegye főispánjával közöltessék.

Van Dyk sötét arképei előtt, amelyekről a tökéletes mester fejedelmi biztossága, a lélekbe látó ember jellemző ereje szól hozzánk. De Mona Lisa mégis csak más, több, nagyobb, tökéletesebb, elragadóbb ezeknél.

Egy asszony tekint le ránk a keretből. Nem gyermek többé — az élet — virágzás tetőpontján van. Ajka körül nyugodt és felsőbbrendű mosolygás látszik. De a legnagyobb csoda mégis a szeme. Mindent tud és semmit sem árul el, tele van édes és titokzatos sejtelemmel, az érzékek csodálatos káprázatát igéri és visszaparancsol bennünket a tisztelő megtartózkodás hideg körébe. Köteteket beszél ez a néma kép: a művész szerelméről, amely ez alkotást a boldogtalanság, a szenvedés, a lemondás tüzeben teremtette meg. A sixtusi Madonna nyugodt fensége minden pillanatban és minden szemlélőre egyképpen hat: a vérmeset, a flegmatikust, a műértőt, a tanulatlan egykép magával ragadja egy megtisztult és minden salaktól ment transzcendentális világ magaslatába. Akár borult lélekkel, akár jó kedvvel szemléled, légy hívó vagy cinikus, ha odaállasz a kápolnaszerű szobába, amelynek mintegy oltárképe a Madonna di San Sisto, meg fog varázslatával és áhitatra

Ezen határozatból az informátorok, az itteni „vezető urak” okulhatnak, s megtanulhatnak, hogy a jog, törvény és igazság fegyvereivel sokkal többre lehet menni s az igazságos és a valóságnak megfelelő információk a vármegye fejét sohasem fogják oly kijelentésekre bírni, melyek ellen egy városi testületnek tiltakoznia kell.

Hogy mit és mennyit ér az itteni „vezető urak” információja, erről a vármegye vezetősége s az egész vármegye meggyőződhetik a városi rendészetnek a csendőrség által való ellátásának kérdéséből is.

Amikor néhány suhanc Dr. Mitták Jenő borhajlékának kerítését megrongálta s azért, mert a nevezett úr a városi közútból néhány □öl területet — a kiküldött bizottság hatósági megállapítása szerint — elfoglalt s borhajlékát ezzel a területtel kiegészítette: ablakait is beverte, nosza összeállt a tisztelt vezetőség (egy személyben informátorok) s úgy hirlük — az orszgy. képviselő közbenjárásával — úgy „meginformálták” a főispánt s a miniszteriumot, hogy azonnal 8—10 csendőrt küldtek Szakolczára, kiknek semmi egyéb munkája nem akadt, mint a Dr. Mitták Jenő által elfoglalt városi terület épségét szemmel tartani s őrizni.

A t. informátor urak teljesen elfeledték, hogy ez az intézkedés a város autonóm jogainak nyílt és kvalifikálhatlan megsértése s teljesen elfeledték, hogy egy jogtalan foglalásnak karhatalommal való sanctionálása mégis csak visszahatást fog kelteni még a legutolsó városi polgárban is. A képviselőtestület nehogy ezen jogtalanul s teljesen alaptalanul ide zúditott csendőri kirendeltség költségeit viselni kénytelen legyen, képviselőtestületi határozattal tiltakozott ezen törvény és jogsértés ellen s feliratot intézett a vármegyéhez, hogy az a miniszterium útján intézkedjék a csendőrség elvezényeltetése iránt. Bár a vármegyeházán akadályokat gördítettek a képviselőtestület ezen jogos kívánságának teljesítése ellen, mégis f. hó 14-én a csendőrség elvezényeltetett.

Nyilvánvaló, hogy az informátor urak rosszul informáltak a vármegyét, mert külföldben a jól informált miniszterium nem vezényeltette volna el azt a csendőrséget, melyet a vármegye ide rendelni szükségesnek tartott.

No de Szakolca város közönsége a legnagyobb reményekkel eltelve fogadja Dr. Gyűrky Géza alispán úrnak azt az igazán gyönyörű kijelentését, hogy a vármegye vezetésében őt a pártpolitika egyáltalán nem fogja

bir. A Mona Lisa, ez a rejtelmes asszony, mindenkinek más mond és minden lélekállapothoz másképen beszél. Ezért megfoghatatlan és egyuttal kimeríthetetlen a szépsége.

A művészetek virágzásának csuespontján, a három egyrangon nagy teremtő egyike írta meg a Mona Lisát szíve vérével. Rafael színesebb és gazdagabb, Michel Angelo monumentálisabb, Leonardo da Vinci a legmélyebb és legbonyolultabb köztük. S a mikor tele volt a szíve leírhatatlan és soha meg nem békélhető szenvedelemmel, amikor nagyon és boldogtalanul szeretett, akkor szerelme tárgyát, Francesco del Giocondo hitvesét festette meg. Soha a reneszánsz sem művészebb, sem emberibb nem volt, mint ezen a képen.

Annyira fogalommal lett az a remekmű, hogy szinte képtelenség hallani, hogy vakmerő kéz hozzáért és levette oltáráról. Még durvább képtelenség azt hinni, hogy végkép el fog tűnni és a világ művészete szegényebbé válik legfenségebb alkotásával.

A művészi körökben nagy megdöbbenést okozott lopás arról is tesz szomorú bizonyosságot, hogy a világ legelső műgyűjteményében nem őrzik az emlékeket azzal a gonddal, mely az emberiség közkincesit megilletné.

vezérelni s hogy megingathatatlan törvénytisztellett fogja állásának feladatait teljesíteni. És Szakolca város közönsége meg van arról győződve, hogy ha az új alispán azt a kijelentését be fogja váltani — amiben nincs ok kételkedni — és behatóan és „személyesen” megismerkedik az „informátor” urakkal, akkor Szakolczán leáldozott a hamis információk korszaka, akkor senkinek sem lesz oka ezt a várost palam et publice meghurcolni s megszűnnek itt a maros-tordai állapotok, melyeknek megszűnését minden igaz magyar ember kívánja s melyekről köztudomású, hogy azokat főleg csak egy ember idézte elő.

Tanítói közgyűlés.

Nyitra, okt. 18.

A Nyitravidéki róm. kath. néptanítók egyesülete folyó hó 18-án tartotta ez évi rendes közgyűlését Bieliczky Elek nyitrai városi kath. el. iskolai tanító és tanonciskolai igazgató elnökelete alatt.

A gyűlésen az egyesületi tagok szép számmal jelentek meg s a tanügy barátai is élénk érdeklődést tanúsítottak a közgyűlés iránt.

Ott láttuk a megyés püspök úr képviselőletében Jeszenszky Alajos prelátnak, püspöki helynököt, továbbá dr. Bartossik Antal egyhm. főtanfelügyelőt, Jánossy Gyula kir. tanfelügyelőt, dr. Franciscy Lajos kanonok, theol. tanárt, dr. Pulmann János t. kanonok, esp.-plebánost, Szida Kálmán, Bezák György, Ludvig Gyula esp.-plebánosokat, Karsay Imre, Kardoss Károly plebánosokat, Kardoss Géza ny. plebánost, Greschner János, Kolos József s. lelkészeket, Jakubovich Sándor igazgató-tanítót és még számosakat.

Az alsóvárosi plebánia-templomban tartott istenitisztelet után a közönség a kath. elemi iskola szépen feldisített tornatermébe vonult, a hol a Hymnus eléneklése után Bieliczky Elek elnök mélyen járó, tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést. Beszédében szembe állította egymással azt a két tábor, mely most Magyarországon az ifjuság lelke — szívének meghódításáért küzd, a keresztény világnézetet valló tanítók és a szabadgondolkodók táborát. Markáns vonásokkal ecsetelte a két tábor törekvéseit, élénken kidomborítva, hogy mit ígérnek és mit adhatnak a hazai tanítóságnak. A szabadgondolkodók szabadságot és anyagi jólétet ígérnek, de a mit tényleg adhatnak az csak szolgátság és anyagi romlás lehet, mert eszményi javak, hit- és hazaszeretet, Isten és a lelkiesség kultusza nélkül sem erkölcsi szabadságot, sem biztos anyagi jólétet szerezni nem lehet.

A keresztény világnézetet vallók a társadalom becsülésében törekcsenek meggyökeresíteni azokat a ható erőket, melyek a tanítói testületnek fontos hivatásához mért tekintélyt és anyagi boldogulást vannak hivatva biztosítani.

Üdvözölve azután a közgyűlésen megjelent vendégeket és kartársakat, befejezte szépen megszerkesztett s a meggyőződés nyugodt hangján előadott beszédét, melyet a közönség zajosan megtapsolt.

Az elnöki előterjesztések és indítványok során a közgyűlés mindenek előtt hódoló táviratot küldött gróf Batthyány Vilmos dr. püspöknek, a ki az üdvözlöt még a közgyűlés folyamán meleg hangú távirati válaszában köszönte meg, mely a közgyűlés jegyzőkönyvébe is felvétel.

Magáévá tette a közgyűlés az elnök azon indítványát, hogy a nyári szünet folyamán Nyitra szülőjé-tanfolyam rendeztessék mintegy 20 tanító és tanítónő számára. A tanfolyam

előkészítésére *Bieliczky Elek* elnöke alatt egy bizottság küldetett ki.

Igen életre való, üdvös és a tanítóság nyagi érdekeinek előmozdítására kiválóan alkalmas eszmét pendített meg az elnök, midőn felhívta az egyesületi tagok figyelmét egy kitűnő intézményre a *Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjintézetére*, melynek révén csekély évi befizetéssel tetemes segélyt biztosíthat magának a tanítóság öreg napjaira, vagy rokkantság esetére. Ez egy kitűnő nyugdíj-pótló intézmény lehet, a mely abban különbözik más hasonló intézményektől, hogy az évi hozzájárulás összege igen csekély és már tíz évi fizetés után megfelelő évi segélyt biztosít a megrokkant tagoknak, *negyven* évi fizetés után pedig teljes nyugdíjat még abban az esetben is, ha a tag egészséges és munkabíró és életfoglalkozását tovább folytatja.

A jelenlegi nyugdíjaztatási viszonyok között, melyek nem is fognak olyan hamar megváltozni, a tanítóknak s általában a szerényebben dotált tisztviselőknek nem lehet hasznosabbat, célravezetőbbet ajánlani, mint ennek az intézménynek a felkarolását. Nyitrán a *Keresztény szociális egyesület* vezeti az intézet fiókját és az is ad erre vonatkozólag bárkinek felvilágosítást, a nyitrai vidéki kath. tanítók egyesületének tagjaira nézve az intézetbe való beiratkozást az egyesület elnöke is — mint a közgyűlésen kijelentette — szívesen közvetíti.

Az elnöki előterjesztések után két élvezetes előadásban volt részünk. *Duday Árpád* a népi iskolai rajzoktatás célja és módszeréről értekezett, olyan könnyű, lebilincselő formában, mely a laikusokat is érdekelhette; *Ruiszel Béla* pedig a IV. kath. kongresszuson szerzett benyomásai és tapasztalatairól számolt be élénk közvetlenséggel tartott előadásában. Mint a két előadás nagy tetszéssel találkozott.

Még *Kussély János* és *Teslery Károly* tanítóknak kellett volna értekezniök aktuális fontosságú tételekről, de mivel az idő már előre haladt, értekezéseik a következő közgyűlésre halasztattak.

A fényesen sikerült közgyűlés az elnök zárószavai után a pápai Hymnus lélekemelő akkordjaival ért véget.

—6.

Ujdonságok.

Azon t. előfizetőinket, a kiknek előfizetése f. é. október 1-én lejárt, úgyszintén a hátralékosokat tisztelttel kérjük az előfizetési díjak beküldésére, hogy a kiadóhivatal is minden irányban eleget tehessen kötelezettségeinek.

A „NYITRAMEGYEI SZEMLE” KIADÓHIVATALA.

Csak egy virágszálat!

Halottak napja előtt.

Az országos statisztikai hivatal kimutatja hónapoként és évenként, hányan halnak el hazánkban tüdővészben. Még szerencsés esztendő, mikor a halálnak aratása csak *hetven-ezer* embert ragad el tőlünk, de olykor uvolvanezerre szaporodik ez a borzalmas szám, és ami a legszomorubb, a tüdővész az élte virágjában lévő, kereső embereket pusztítja s így igen sok azoknak a száma, akik a tüdővész pusztítása következtében elvesztik kenyérkeresőjüket és ki vannak dobva az életnek. Eről a tárgyról írni, mindig aktuális.

Hiszen itt a magunk szülővárosában hányszor halljuk, hányszor látjuk egy-egy virágzó élet elsorvadását, hányszor látjuk azokat a lázas rózsákat az arcokon, azokat a esendes, félelmetes köhögéseket, melyek ijesztő jelzői, hogy a halál jegyeseivel állunk szemben. Kétszeresen aktuális azonban most a kérdés, mikor a *József Királyi Herceg Szanatorium Egyesület* a közeledő halottak napján megújítja azt a kérését, hogy *Csak egy virágszállal* köszönek kevesebbet a szeretettjeinek szánt koszoruba, és ha ezt a megható kérést mindenki

megfogadja, az emberi szeretet kertjében nyíló ebből „*az egy virágszállal*” megépíthetik a tüdőbetegek második népszanatoriumát, ahol évenként vagy ötszáz beteget gyógyíthatnak s ezekből hány apát, hány anyát, kikért gyermeke odahaza imádkozik, menthet még meg az életnek, akik különben elpusztulnának, ha a társadalom irgalmas kezét feljűk nem nyújtja és ebben az irgalmas kézben a halottak napi koszoruból legalább egy virágszál nem lesz.

Soha meghatóbb, soha poétikusabb alakban az egyesület az irgalmas résztvét eselkedeteire nem szólított. Mi az, ha egy virágos koszoruban egy virággal több, vagy kevesebb van? Azért a kegyelet koszorúja maradhat pompás, a sikert virágokkal ékes és a porladó halottak emléke magasatos. De ha, aki koszorut vesz halottak napján, ezt a szent vámot lefizeti az emberszeretet oltárára: az egy virágszál nemzeti népmentési tőkévédagad és képesekké tesz bennünket arra, hogy a betegeket gyógyító házakba vonjuk, ha szegények, családjukat segítézzük, ezzel a fertőzés veszedelmét korlátozzuk, széleskörű intézkedéseket tehetünk a lakás és táplálkozás javítása terén. Epp olyan fontos a profilaxis. Meggátolni a veszély terjedését, lehetetlené tenni a levegőben szállongó bacilusok fertőzését, felvilágosítani kicsit és nagyot, hogy a tüdőbetegeket elkerülni lehet, fellépésekor gyógyíthatása bizonyos, csak nem szabad elhanyagolni és a szörnyen terjedő bacilusok pusztítását tehetetlenül tűrni.

Ennek a nemzeti sebnek gyógyítása tisztán anyagi kérdés. Ha egy gazdag ember családjában lép fel a tüdőbetegség és idején észre veszi, ez a különben halálos kór egész bizonyosan gyógyítható, mert meg van adva az anyagi erő, hogy a beteg pihenjen, gyógyintézetbe mehessen, kellőleg táplálkozhassék. A szegényre borzalom ez a betegség, a ki köhésgelne és tüdejében mindinkább pusztulva cipeli az élet keresztjét és meghal, mert a társadalmi környüret még nem látta, mert gyógyintézetbe nem mehetett, mert kenyeret kellett keresnie akkor is, amikor — embertársai veszedelmére — a halál csiráival járt kelt és a mi őt megöli, annak gombáit szétszórja jártában-keltében önkénytelenül, veszedelmére lévén nemcsak környezetének, hanem mindenkinek, akivel egy levegőt sziv.

A társadalomnak okos önvédelme tehát, ha a halottak napi szent adót a tüdővészesek gyógyítására lefizeti.

Ugy tudjuk, hogy városunkban és megyénkben széles körű akció indul meg a virágszál jegyében. Adjon Isten ennek a vállalkozásnak sikert arra a szent célra, melyért indul. *Csak egy virágszálat!* (N.)

Kinevezések. A kassa—oderbergi vasút igazgatósága dr. *Jamits Károly* fogalmazó gyakornokot, dr. *Jamits Imre* esztergomi kir. közjegyző fiát, folyó évi november 1-től kezdődő ranggal és fizetéssel fogalmazónak nevezte ki. A jeles tehetségű és törekvő fiatal tisztviselőt, a ki városunk szülöttje és ez idő szerint a tescheni üzletvezetőséghez van beosztva szolgálattételre, jelen előléptetése alkalmából melegen üdvözljük.

A pozsonyi kir. itélőtábla elnöke *Adamis Kálmán* nyitrai lakos, ügyvédjelöltet a pozsonyi kir. itélőtábla területére díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

Áthelyezés. *Szalavszky Gyula* Trencsén megye főispánja f. é. november 1-től dr. *Mérey Béla* trencséntepliczi fűrdőbiztos szolgabíró és *Nemák Titusz* puhói járási szolgabíró közszolgálati okokból kölesönösen áthelyezte.

Trencsén vármegye főispánja dr. *Mérey Béla* trencséntepliczi fűrdőbiztos szolgabíró és *Nemák Titusz* puhói járási főszolgabíró közszolgálati okokból kölesönösen áthelyezte.

Új gazdasági tanár. A földművelésügyi miniszter *Raab Kálmán* földművelésiskolai igazgatót nevezte ki a modori kir. tanítóképző intézethez s megbizta Pozsony és Nyitra vármegyére nézve a gazdasági tanári teendőket ellátásával.

Főgyházmegyei cenzorok. A borbos hercegprímás *Bundala János* nadlányi plebánost és *Rovenszky István* dr. radosói s. lelkész főgyházmegyei könyvbírálókká nevezte ki.

Egyházmegyei hírek. *Szöllösy István* karásznói s. lelkész Bossányba rendeltetett ki adminisztrátornak a lelkiekben; *Fridrichovszky István* Bossányból Karásznóra küldetett s. lelkésznek.

Eljegyzés. *Balogh Jenő* gyógyszerész jegyet váltott *Bartlik Ildi* kisasszonnyal *Bartlik Károly* érsekújvári birtokos kedves leányával.

25 éves szolgálati jubileum. Huszonöt éve szolgálja *Jánoska János* a Nyitrai Takarékpénztárt, hűen, odaadóan. Mint számfejtő nagy buzgalommal és szaktudással tölti be hivatalát. És e mellett a közügynek is él. Városi képviselő és közel egy évtizede Zobor hegyközség pénztárosa. A jubilans tisztviselőt f. hó 18-án élénk ovációban részesítették tisztviselőtársai, kiknek élén *Hervertth János* cégjegyző főkönyvelő szép szavakkal üdvözölte az ünnepeltet.

Érdemkereszt átadása. A király által *Tisztovics* pöstyéni fűrdőkalkalmazottnak adományozott ezüst érdemkeresztet vasárnap délelőtt adta át *Machovich János* főszolgabíró a kitüntetettnek. Az átadás a templom előtt történt, nagyszámú közönség jelenlétében, melynek sorában ott volt dr. *Fodor Kálmán* orsz. képviselő, *Práznovszky József* plebános, *Winter Lajos*, *Ribarits* bíró, *Lellei János* főjegyző és még sokan mások.

Meghívó. A nyitrai ker. szociális egyesület okt. 22-én d. e. 6 órakor gyűlést rendez. Program: 1. Szociális előadás, tartja az elnök. 2. Monológ, szavalja *Guderna József*. 3. Nyomdahiba vigjáték egy felvonásban. Belépődíj nincs. Csak felnőttek bocsáttatnak be. Címet tisztelettel meghívja a rendezőség.

Főigazgatói látogatás. *Albrecht János*, a pozsonyi tankerület újonnan kinevezett főigazgatója f. hó 15-én érkezett Szakolcára s 16-án megkezdte négy napra terjedő hivatalos látogatásait a szakolcai főgimnáziumban. Megtekintette az intézet helyiségeit, felszereléseit, mélyreható vizsgálat tárgyává tette a tanári kar s az ifjúság iskolai munkáját s tanulságos észrevételeit a tanári gyűlésen közölve 19-én délután eltávozott. A főigazgató, aki ezúttal végzi első látogatásait tankerülete intézeteiben, hírszerint a legközelebbi jövőben folytatni fogja körútját.

Liszt-ünnepély. A nagyszombati kath. kör 1911. október hó 22-én *Liszt Ferenc* születésének 100. évfordulóján, saját helyiségében emlékünnepelet rendez. — Műsor: 1. Rajna bordal. *Liszt Ferenc*től. Éneklő a *Salom Quartett*. 2. *Rhapsodie hongraise* Nr. XIII. *Liszt Ferenc*től. Zongorán előadja: *Frank Ilonka* úrhölgy. 3. *Liszt Ferenc*hez. Irta: *Vörösmarty Mihály*. Szavalja: *Hudyma Emil* úr. 4. *Erlkönig*. *Göthe-Schubert*től. Éneklő: *Stefán Miklós* úr, zongorán kíséri: *Malatinszky Annuska* úrhölgy. 5. *Liszt Ferenc* emlékezete. Főolvasás, tartja: *Jurka József* úr. 6. *Die lustigen Weiber von Windsor*. *Nicolai Ottó*tól. Éneklő: *Schneider Irmus* és *Wolfinau Ilonka* úrhölgyek, zongorán kíséri: özv. *Krátky Gyözöné* úrnő. 7. a) *Romance*, op. 191.; b) *L' Elegante*, op. 191.; c) *Prière*, op. 123. Ch. *Dancal*-tól. Hegedűn előadja: *Piaszkovszky Ridi* úrleány, zongorán kíséri: *Frank Ilonka* úrhölgy. 8. Csata előtt. *Liszt Ferenc*től. Éneklő a *Salon Quartett*.

Templomszentelési évforduló. A trencsényi irgalmas nővérek f. évi október 23-án ünneplik templomuk felszentelésének évfordulóját. Az ezen alkalomból tartandó ajtatósság alatt *P. Butykay Antal* szent-ferenc-rendi házfőnök okt. 22-én és 23-án este fél 7 órakor szent beszédet mond.

Szociális intézmény. A szegény munkás családját anyagilag is rendkívül sújtja a haláleset a velejáró nagy költségek miatt, kivált ha a kenyérkeresőt ragadja el a halál. A ker. szociális egyesület rendes tagjairól e tekintetben úgy gondoskodott az egyesület, hogy tagdijuk fejében halálesetre 100 kor. segélyt biztosított nekik. Ezt a temetkezési segélyt most szilárd és biztos alapra helyezte az által, hogy az országos temetkezési társulatnak, mely állami támogatásban is részesül, *Nyitrán fiókot létesített*, melybe összes tagjaival belépett. Az intézmény önálló működéssel van bevezetve, oly módon mint a *Rokkant- és nyugdíjegylet*, melyet szintén az egyesület honosított meg Nyitrán, azért az egyesület rendes tagjain kívül bárkinek a rendelkezésére áll. A megalakulás okt. 15-én történt. A hivatalos órák vasárnap d. u. 3-tól 5-ig a ker. szociális egyesület helyiségében tartatnak. A fiók könnyvezetője *Bednarovics Agost*. A temetkezési segély 100—1000 kor. ig eszközölhető csekély felévi illeték fejében (minden

100 kor. után félevenként 2-3 kor.) Beiratkozhatnak a 20 és 50 év közt levő egyének, kivéve a tüdővész, szervi szivbaj s rák betegségben szenvedőket. Két évi tagság betöltése után az ezen bajokban beiratkozottaknak is segély jogosultságuk van. Másoknál a beiratkozást néhány napra követő halálesetben is feltétlenül kiadatik a temetkezési segély. A beiratkozáshoz orvosi bizonyítvány nem szükséges. Az intézményt, mely az összes hasonló biztosítási formákat felölelve előnyekben s ép azért biztos elterjedésre számíthat, minden szegénysorsu egyének ajánljuk.

Meghívó. Trencsénvármegye Általános Tanítóegyesülete XII-ik nagygyűlését 1911. évi október hó 23-án Bánban tartja, melyre a tanítótestület alapító-, pártoló- s rendes tagjai, ugyszintén a tanúgy barátai s az érdeklődők tisztelettel meghívotnak. Trencsén, 1911. évi október hó 10-én. *Boeck György* a tantestület elnöke, *Háray Gyula* a tantestület főjegyzője. — A nagygyűlés sorrendje: 1. Október hó 23-án délelőtt 10 órakor istentisztelet a róm. kath. plebánia templomban. 2. Október 23-án délelőtt 11 órakor nagygyűlés a Baron-szálló nagytermében. A nagygyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó s üdvözlések. 2. Az 1909. évi nagygyűlési jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 3. Ertekezés az „ifjúsági daloskörökről,” tartja: *Haackl N. Lajos* orsz. zene-s énekfelügyelő Budapesten. 4. Ertekezés az „ifjúsági egyesületekről,” tartja: *Háray Gyula* ig.-tanító Trencsénben. 5. „A gyümölcsfajenyésztés fontossága.” Ertekezés, tartja: *Boeck György* ig.-tanító Trencsénben. 6. Egyesületi s internatusi számadások jóváhagyása s a költségvetés megállapítása. 7. A következő közgyűlés helyének megállapítása. 8. Indítványok. (Minden indítvány legalább 8 nappal a közgyűlés előtt kell indokolással a tantestület elnökéhez terjesztendő be. A fenti időre be nem adott indítványok a nagygyűlésen tárgyalatni nem fognak). Október hó 23-án d. u. 2 órakor közös ebéd a „Központi”-szálló nagytermében. Egy teríték ára fél liter borral együtt 4 korona.

Uj csendőr-járásparancsnokság. Nagybecsésen csendőr-járásparancsnokságot szerveztek, mely már hó 15-én kezdte meg működését. Ezen járásparancsnoksághoz a nagybecsési közigazgatási járás területén elhelyezett nagybecsési, nagyrónai és trencsén-makói őrsök tartoznak.

Trencsénmegyében nemsokára a csendőr-őrsök száma is meg fog szaporodni, mert a vármegye legnépesebb városában *Zsolnán* a rendőri szolgálatot már a közeljövőben csendőrök fogják végezni. A rendőrségi csendőr-őrs 28 emberből fog állani, laktanyájuk már a jövő 1912. esztendőben felépül, mely azonban a városnak senkibe sem fog kerülni, mert az állam által fizetendő lakbér fedezi a felveendő költségek törlesztés részleteit.

A nyitrai ingyentej javára ujabban a következő adományok folytak be: gróf *Batthyány Vilmos* megyés püspök *Moconok* 100 kor. *Deseő Dezső* Nyitra 20 kor. Egy névtelen 20 kor. *A. S. Trieszt* 3 kor. Hálás köszönet az adakozóknak szives támogatásukért!

Özv. Thuróczy Károlyné Alsókörsökény.

Zsolna város kölcsöne. Zsolnáról jelentik, hogy a városi tanács folyó hó 14-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározta, hogy különböző városi létesítmények céljaira egy millió korona törlesztéses kölcsönt vesz fel. A közgyűlés egyszersmind elfogadta a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság ajánlatát, mely e kölcsönt hatvanöt éves törlesztésre, 505 törlesztési kvótával 96¼ árfolyam mellett biztosítja. A zsolnai kölcsön az első községi törlesztéses kölcsön, melyet a Magyar Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság folyósít.

A Weisz-féle rágalmazási per. Megirtuk annak idején, hogy a nyitrai felebbviteli törvényszék egyik nyilvános tárgyalásán jelen volt *Weisz Vilmos* dr. nyitrai ügyvéd is, mint hallgató. A hozott ítélet úgy látszik nem elégitette ki az ügyvédet, aki másnap egy helyi lapban cikket írt s ebben kifogásolta, hogy *Argay Béla* dr., a tanács elnöke, a perbeszédék befejezése után csak összesűgött bírótársaival és így csak saját véleményét hirdette ki ítélet gyanánt, nem pedig a bíróságét. A megtámadott bíró ellen megindult a fegyelmi eljárás, azonban a fegyelmi bíróság felmentette a vád

alól és utasította, hogy az ügyvéd ellen rágalmazási bűnpört tegyen folyamatba. A pozsonyi esküdtbíró előtt lefolytatott tárgyaláson a vádlott ügyvéd bizonyította azt, hogy a bíró nem vonult vissza tanácskozássra, de a bíróság ezt bizonyíték gyanánt nem fogadta el, mert a fegyelmi bíróság ítéletében kifejezetten kimondotta, hogy a bírának csak hosszabb tárgyalást igénylő megbeszélés esetén kell visszavonulniok. Az esküdtbíró hivatalból üldözendő nyilvános rágalmazás miatt egy hónapi fogházra és 500 korona pénzbüntetésre ítélte az ügyvédet. F. hó 18-án tárgyalta a kir. Kúria az ítélet ellen benyújtott semmisségi panaszokat. A legfelsőbb bíróság a vádlott ügyvéddel szemben alkalmazta az enyhítő szakaszt és a fogházbüntetés mellőzésével összesen ezer korona pénzbüntetésre ítélte.

Hivatalvizsgálat. *Berzeviczy* Emil nyitrai kir. pénzügyigazgató mult héten hivatalvizsgálatot tartott Galgóczon. Az ottani adóhivatal ügymenetét vizsgálta meg és azt a legpéldásabb rendben találta.

Vámkielrendeltség Pöstyénben. A pöstyéni fürdőbizottság a napokban kérvényt terjesztett be a pénzügyminiszterhez, melyben a nyári évad tartamára egy vámkülönítmény kiadését kéri. A kérvény kedvező elintézése ügyében hír szerint dr. *Fodor Kálmán* orsz. képviselő, igazgató főorvos és *Rudnyánszky György* orsz. képviselő fognak közbenjárni a miniszternél.

Végzetes baleset. *Tóth Károly* pöstyéni szállítási kézbesítő a napokban egy nagy acéltartányt rakatott le a Terámiánál. A tartány félrecsúszott s *Tóth* bal lábát teljesen széljelroncsolta. A szerencsétlenül járt kézbesítőnek az első segélyt *Dengler Károly* építész vezető mérnök nyújtotta, majd bevitték a munkáskórházba, hol dr. *Neuwirth Nándor* és dr. *Reichard Aladár* vették kezelés alá.

Egy textilgyár bővítése. A trencsényi textilgyárban a nagy kereslet folytán, melynek a gyár termékei örvedenek, szükségessé vált a fonódák kibővítése. E végből a gyár vezetősége a jövő tavasszal nagyszabású építkezéseket foganatosít és a szükséges rak-tár bővítések mellett egy három emeletes angolrendszerű fonodát építtet.

Köszönkutatás Rudnóvölgyében. A tatai köszönbánya részvénytársaság a Rudnóvölgy 10 községe részére szénkutatási engedélyt kapott a miniszteriumtól. Szakemberek állítása szerint a Rudnóvölgyében található szén hasonló a handlovai szénhez. És amennyiben a további kutatás ezt nagyobb területen is kimutatná, úgy Rudnóvölgye nagy jövőnek néz elébe.

Az érsekújvári őszi luxuslövésár. Lapunk egyik mult számában közöltük, hogy az érsekújvári őszi luxuslövésár már ez idén fog megtartatni. A közlemény téves információ alapján, amennyiben a vásár ez évben még nem lesz megtartható, mert a vásárra vonatkozó vélemény csak minap a megyebizottsági gyűlés határozata után terjesztetett fel a kereskedelmi miniszterhez.

Farkasdi csendélet. Régi szokás Faluhelyen, hogy a besorozottak a bevonulás előtt néhány nappal több éjjelen keresztül búcsúznak a cibél élettől. Vasárnap éjjel is tömegesen mulattak Farkasdon a legények a nagykorosmában, a minek vége verekezés lett. A mulató cimborák egy *Tóth István* nevű legényt úgy megkéselték, hogy alkalmatlanná lett a katonaság szolgálatra.

Agyonlőtte magát a szeretője lakása előtt. Véres szerelmi dráma játszódott le szombaton este a nyitrai *Vikárius-utca*ban. *Andódi József* 19 éves legény, urasági inas, szeretője, *Hrachoviczky Mariska* lakása előtt agyonlőtte magát. *Andódi József* hír szerint egy mulatságon ismerkedett meg a leánnyal és örülten beleszeretett. Minden szabad idejét körében töltötte, becézte s ajándékokkal halmozta el. Csak arra kérte, hogy tartson ki mellette hűségesen. A leány állítólag rokonszenvezett a csinos legénnyel. És talán egymás is lettek volna, ha *Andódi Józsefet* meg nem szállja a féltékenység ördöge. A napokban történt, hogy *Andódi* bátyját is magával vitte *Hrachoviczky*ékhoz. Ekkor úgy tűnt fel a szerelmes fiatalembernek, mintha a leány több figyelmet tanusitana bátyja irányában, mint vele szemben. Szemrehányást is tett e

miatt a leánynak és megfogadta vele, hogy ezentul senkivel sem áll szóba, még leendő sógorával sem. — *Andódi* szombaton ismét felkereste menyasszonyát, de a házbeliek elutasították azzal, hogy nincs otthon. Midőn harmadizben elutasították, újra megszállta a féltékenység. Az a gyanu fogamzott meg benne, hogy más valakivel szórakozik a leány, azért nem engedik a szobába. A konyhában elővette gazdája revolverét, melyet magával hozott és főbelötte magát. — Hétfőn délután kísérték utolsó útjára a szerencsétlent.

Vizsgálat a nyitrai pénzügyigazgatóságnál. *Rády* Ferenc nyitrai pénzügyi segédtitkár ellen az utóbbi időben oly sajtóközlemények láttak napvilágot, melyek alkalmasak voltak arra, hogy nevezett pénzügyi tisztviselőt hivatalos működésében meggyanúsítsák. *Rády* Ferenc még a közlemények megjelenése előtt jelentést tett arról, hogy egy ügyben az eljáró személyt kérésével elutasítván, hírlapi támadásokkal fogják illetni és híven referált a kérdéses ügyről. A szokásos vizsgálat, melyet *Dögl* Adolf miniszteri osztálytanácsos a napokban a nyitrai pénzügyigazgatóságnál megejtett, kiterjeszkedett az italmérési ügyekre is és különösen arra, amit a kérdéses lapközlemények felhozta. Az osztálytanácsos mindent megvizsgált és rendben találta. Elismerését fejezte ki a tapasztaltak felett. Ami pedig az italmérési ügyeket illeti, azokat szintén a legnagyobb figyelemmel vizsgálta meg és semmi kifogásolni valót nem talált.

Tűzeset. *Vicsápapáthi* községben f. hó 14-én *Rottenstein* bérlő majorjában tűz támadt, melynek a cselédlakások áldozatul estek. A kár biztosítás útján megtérül.

Megint az alkohol! *Mares Tamás* pöstyéni kocsis a napokban könnyen végzetessé válható baleset érte. Ittas állapotban lebukott egy üres teherkocsiról, oly szerencsétlenül, hogy nyaka a kerekek alá került. A kocsisnak csodálatosképen, néhány apróbb horzsolástól eltekintve, semmi baja sem történt.

Javithatatlan fiú. *Rusz József* nyitrai kőműves a napokban szinte könnyezve állított be a rendőrségre és segélyt kérte *Garáza* fia megfékezésére. A vásott gyerek durván nekitámadt munkából hazatérő apjának és a szobában tört-zúzott mindent, a mi keze ügyébe került. Az ügyeletes két rendőrt becsátott a szorongatott apa rendelkezésére, kik a még mindig dühöngő kamaszt ártalmatlanná téve, bekisérték a városházára. Minthogy ez már nem az első esett, hogy a gonosz fiú apját életveszélyesen megfenyegette, a rendőrkapitány szigorúbb rendszabályokat alkalmaz ellene.

Öngyilkossági kísérlet. *Hallon Julia* 16 éves leány szombaton reggel szülei esermányi lakásán öngyilkossági szándékból nagyobb mennyiségű sóborszeszt vett be. Az öngyilkosjelöltet beszállították a közokórházba. Tettenek oka reménytelen szerelem. Egy szusterinasba volt szerelmes, a fiú azonban állítólag hallani sem akart róla.

Meghívás

a Vágúj helyi Népbank részv.-t. rendkívüli közgyűlésébe,

mely f. évi nov. hó 12-én délután 4 órakor az egylet helyiségében fog megtartatni.

Tárgysorozat:

1. Gazdasági Bank részvénytársaságnak *Brezova* a Vágúj helyi Népbank részvénytársasággal való egyesülése, illetőleg Vágúj helyi Népbank részvénytársaság fiókjává való átalakítása.

2. Hitelbank részvénytársaságnak Pöstyén a Vágúj helyi Népbank részvénytársasággal való egyesülése, illetőleg Vágúj helyi Népbank részvénytársaság fiókjává való átalakítása.

3. Indítványok, melyek az alapszabályok szerint 3 nappal a közgyűlést megelőzőleg az igazgatóságnál bejelentendők.

Kelt Vágúj helyen, 1911. okt. 21.

Az Élet október 22-iki száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Vasárnapi levél: Hare a szinpadon, R. K. — Pázmány Péter. Peth Sándor. — Az O-Tei története. Lafadio Hearn. — Selene. (Regény.) Orbán Dezső. — A „Casus Belli” — Liszt Ferenc vallásos egyénisége és egyházi művészete. Csudáky Bertalan. — Boldog emberek. Teleky József. — A bolond meg a királyfi. Szécső Vilmos. — Ne légy haragosom. (Költemény.) Erdős Renée. — Csütörtök úr. (Regény.) Chesterton-Hévy. — Színház. — Zene. Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

Mulatságból a halálba. Szabó Ferenc farkasdi földműves a napokban holtreszre leitta magát a nagykorosmában. Aztán kiment a Vágpartjára és belevetette magát a folyóba, hol halálát lelte. Hulláját másnap fogták ki az emberek. Hír szerint ez már a negyedik öngyilkosság ez idén Farkasdon.

Az arcbőr sok tisztátalanságát, különösen a bőratkát, kizárólag a rossz emésztés idézi elő. Minden esetben, a mikor ilyen nemű rendellenességek mutatkoznak, azonnal a természetes **Ferencz József**-keserűvizet kell használni. Fél borospohányi reggel éhgyomorral használva, szabályozza az emésztést és alaposan megtisztítja a vért. A bőrgyógyászati-klinikákon is évtizedek óta a valódi Ferencz József-vizet használják. Kapható gyógyszerárakban és fűszerüzletekben, eredeti egy literes palackban, mely legalább 4-szeri használatra elegendő.

Halál a szántóföldön. Podolszky János pöstyéni földművelő a napokban szántóföldön, munkaközben hirtelen rosszulletett el, s összeesett. Mielőtt még orvosi segélyben részesült volna, a szerencsétlen kiszenvedett. A hivatalos vizsgálat szerint szívszélhűdés okozta halálát.

Véresre vert mázsameszter. Trenesenből írják lapunknak: A nagyszombati cukorgyár treneseni mérlegházában a napokban véres verekedés volt. Több répaszállító Spitzer Gyula földbirtokossal az élen rátámadt Langer mázsameszterre s véresre verték. Langer revolvert rántott, de a körülötte állók lefogták. A verekedés azért történt, mert a mázsameszter állítólag indokolatlan levonásokat tett a szállított répából.

Értesítés! Van szerencsém a t. közönség becses tudomására hozni, hogy nagy raktáromra való tekintettel a cipők árait mélyen leszállítottam, kizárólag csak nálam készült készült tartós és elegáns cipők olcsón beszerezhetők.

Maradok magamat a t. közönség becses pártfogásába ajánlva:

SULGÁN ANDRÁS,
mű- és divat-cipész Nyitrán.

157. 1-0.

Közgazdaság.

Gabonatisztító ajándékozása a kiscigárdák részére. A Nyitrai Gazdasági Egyesület felterjesztést intézett a m. kir. földművelésügyi miniszterhez, hogy jobb vetőmag előállítására céljából Divékszécs és környékének egy gabonatisztító gépet adományozzon. Az egyesület felterjesztésének és közbenjárásának meg is volt az eredménye, amennyiben a földművelésügyi miniszter úr a napokban leiratban tudatta, hogy a divékszécsi és környékbeli kiscigárdák részére beszerzendő gabonatisztító költségeire kétszáz korona segélyt utalványozott ki a nyitrai gazdasági egyesületnek.

Nyitrai állatvásárok október hó második felében. 23-án Vitenec, Sándorfa és Ersekujvár, 24-én Komjáth, 30-án Pöstyén és Németpróna.

Állami telepeken termelt szőlővesszők eladása. A magy. királyi földművelésügyi miniszter kiadta az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők eladásának feltételeit, melyek a Nyitrai Gazdasági Egyesület irodájában megtekinthetők.

Nyitra város piaci ártáblázata az 1911. évi szept. 29-én tartott hetivásárról.

Gabona árak 100 kilogrammonként: buza 23,70, rozs 20,80, árpa 17,80, zab 18,60, tengeri 19,40 korona. — Tojás 100 darab 8 kor. — Burgonya 100 kg.: sárga 10 kor., rózsás 9 kor. — Vaj 100 kg.: I. 320 kor., II. 260 kor. — Vágott hús 1 kilogrammonként: marhahús I. 1,52, II. 1,44 kor. Borjúhús I. 2,60, II. 1,88 kor. Sertéshús I. 1,84, II. 1,76 kor. Birkahús I. 1,36, II. 1,28 kor. — Előszűlyban 100 kilogrammonként: marha I. 95 kor., II. 85 kor. Borjú I. 120 kor., II. 110 kor. Sertés I. 135 kor., II. 120 kor. — Takarmányárak 1 mm.: őszi kulturalis 2,50 kor., tavaszi szalma 3,50 korona. Anyaszéna 6-8 kor., sarjú 5-7 kor., lucerna 6-8 korona.

Irodalom.

A legjobb népies könyvek.

A magyar társadalom vezetőinek minduntalan visszatérő nagy gondja volt a nép olvasókedvének kielégítése. Mióta csak nyilvánvaló a ponyvairodalom termékeinek nagy hatása, mindig tündődött, gondolkodott néhány érdemes ember azon a nagy kérdésen, hogyan lehetne a ponyváról kiszorítani az erkölcsi és kulturális tekintetben selejtes könyveket, füzeteket s hogyan lehetne azok üresen maradt helyét jó irányú, vallásos, hazafias, erkölcsös olvasnivalókkal megtölteni.

Első perében talán nem is látszik fogasnak ez a két kérdés, az ilyen irányú törekvések története azonban azt bizonyítja, hogy ennél nehezebb probléma keveset foglalkoztatta az irodalmi vállalatok intézőit. Megpróbáltak jó és hasznos könyvek kiadásával nagy intézmények és egyes emberek, megpróbáltak az állam, kiserleletek a különböző vallásos egyesületek s az eredmény legtöbbször alig volt több a semminél. Hogyha azonban fényes eredményt nem is tudtak elérni, legalább tanulságokkal szolgáltak a később próbálkozóknak. E tanulságok között az volt az egyik legbecesebb, hogy jó könyvre, jó olvasmányra csak úgy lehet rákapadni a népet, hogy ha azt rendszeresen, bizonyos időközönként pontosan megkapja. Az érdekes zsványtörténetért, a csalogató szép törtéért, meg a nagyon népiesen megírt, de legtöbbször a babonáság határán már belül járó „szent” történetekért egy vásáron sem sajnálja népünk a garast, de a jóra való, komoly olvasmányt csak úgy lehet állandóan a kezében tartani, ha évente egyszer fizetünk vele annyit, amennyit azután egész esztendőre elegendő olvasmányt kap. A másik nagy tanulság az volt, hogy a népnek jó, olcsó olvasmányvaló ellátására csak az gondoljon, aki ebből a vállalkozásból nem akar meggazdagodni.

A korszerűség s az önzetlen munka kecsesgethetnek csak sikerrel. E két tulajdonság szerzett negyedmilliónyi állandó olvasóközönséget a Katholikus Népszövetség naptárának és füzetének s e két tulajdonság növelte huszezerrel nagyobb számára a *Szent-István-Társulat* pártoló tagjainak táborát. Hiába kérkednek politikai, társadalmi meg tudományos mozgalmak munkájuk erőteljességével, alaposságával, kulturális célzatával, ma Magyarországon a nép legnagyobb hányadát a katolikus mozgalmak és vállalkozások látják el szellemi táplálékkal. Még pedig olyannal, amelyik a tudomány terjesztése, a haladás szolgálata s az előítéletek eloszlatása tekintetében egy lépéssel sem marad más szellemi mozgalmak kiadványai mögött, anélkül azonban, hogy követné azokat a hazafiatlanságot vagy vallástalanságot. Formában és tartalomban csak annyiban alkalmazkodnak e kiadványok a nép észjárásához, amennyire ez alkalmazkodás amaz észjárás megnevesítésére, felemelésére okvetlenül szükséges; írók nem ereszkednek le a néphez, hanem azt inkább magukhoz felemelni igyekeznek.

E törekvés testesül meg a most megjelent *pártoló tagsági* illetmény füzetében is. A naptár megint a régi, kipróbált ügyességű szerkesztő, *Németh Gyula* plébános leleményességét dicséri, aki minden évben új és érdekes közleményekkel, a magyar katolikus irodalom színejavának munkáival szerez új barátokat a Szent-István-Társulat naptárának. Hazánk ösmertét terjeszti *Óveges Kálmán* talpraesett földrajzi munkájának második fele, mely a Dunántúl, Horvát-Szlavonországon, a magyar tengerparton s felföldjeinken vezet végig olvasóit. Amely örömmel fogadták a társulat

tagjai *A mi hazánk* I. füzetét, hihető, hogy éppen olyan őszinte lesz az öröm a második rész megjelenésén. Hasonló szívesen látott vendége volt éveken keresztül a társulat tagjainak a *Szentek élete*, melyből most az utolsó kötet is megjelent, hogy lelkesítsen, hithezbeesülethez való kitartásban buzdítson s a jövőndő nemzedékek elé követésre méltó példákat állítson. A jövő nemzedék erejét-erkölcsét gondolzza a tagsági illetmény utolsó része, *Szuszai Antal* füzete is. Szuszai munkáit ismereteni színté szöszaporítás számba megy. Mind az erkölcsös élet alakítását szolgálja; mind jobb nemzedéket akar nevelni, mint a minő a mai. Ez a füzet a néphez szól s azt hisszük, hogy ennél jobban kevés könyv vagy füzet érdemelte meg, hogy mindenütt ott árulják a ponyván, mindenütt olvassa s okuljon tanításán a magyar.

E könyvek szétküldését — a tagjelentkezések sorrendjében — már a napokban megkezdte a Szent-István-Társulat igazgatósága.

Akik még nem tagjai a Társulatnak, azok 2 koronát küldjenek be a Szent-István-Társulathoz (Budapest, VIII. Szentkirályi u. 28.) és megkapják a fent felsorolt négy könyvet.

4293/1911. t. k. sz.

Hirdetmény.

Chinorán és Csermend községnek telekkönyvi betétei az 1836: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-c. értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadva, ez azzal a felszólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-c. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891: XVI. t.-c. 15. §-nak a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-c. 7. §. és az 1891: XVI. t.-c. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törleli keresetüket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvételének az 1886: XXIX. t.-c. 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-c. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1912. évi április hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törleli kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-c. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-c. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1912. évi április hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármily irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-c. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1912. évi április hó 15. napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a

mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is esatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A nagytapolcsányi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság 1911. évi szeptember hó 27-én.

(P. H.)

Váray,
kir. járásbíró.

149. 3-3.

Árlejtési hirdetmény kivonat.

A m. kir. nyitrai 14. honvéd gyalog ezred közérkezési bizottsága 1912. évi január hó 1-től 1912. évi december hó 31-ig szükséges marhahús, liszt, só, fűszer stb. cikkek szállítására árlejtést tart.

Tárgyalás 1911. évi november hó 17-én délelőtt 9 órai kezdettel (Honvédlaktanya 18. ajtó.)

Egy évi szükséglet hozzávetőleg: 370 Mm. marhahús, 5 mm. árpakása, 60 mm. bab, 15 mm. borsó, 270 mm. burgonya, 10 mm. törött cukor, 14 hl. ecet, 28 mm. hagyma, 10 mm. lenese, 10 mm. mák, 230 mm. 4. sz. buzaliszt, 20 mm. 7. sz. buzaliszt, 20 mm. buzadara, 7 mm. szilvaiz, 1 mm. paprika, 15 mm. paprika, 15 mm. rizs, 40 mm. só, 35 mm. növény (esetleg) disznózsír, 7000 lit. tej, 7 mm. tehéntúró és 30 mm. zöldség.

Csakis írásbeli ajánlatok vétetnek figyelembe; az ajánlatokhoz a kereseti összeg 5% bánatpénzül külön borítékban és a nem romlandó cikkekről minták esatolandók.

A szállítási feltételek naponta délelőtt 9 óráig az élelmező tisztai irodában (Honvéd laktanya 18. ajtó.) megtekinthetők.

M. kir. nyitrai 14. honvéd gyalog ezred közérkezési bizottsága.

WEIGL ANTAL

PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimádákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.
9. 41-52.

Írásbeli munkákat saját írógépen jutányosan elvállalok, azokat pontosan és gyorsan elvégzem.

Cim a kiadóhivatalunkban.

153. 2-2.

Nemes hegyi ojtvány ! csemege szőlő !

Francia fajok édes és zamatos

5 kilós posta kosarakban

gondosan csomagolva minden posta állomásra mérsékelt áron szállítok, valamint üres szőlő kosarak nálam beszerezhetők.

Finom zabori bor

1 nagy üveg zamatos bor 45 kr.
1 „ „ Zabor gyöngye 55 „
1 „ „ Arany Góhér 55 „
1 „ „ zabori Rizling 60 „
1 „ „ Burgundi vörös 65 „
üres palackok 5 kr-ért visszavétnek.

Pécs Ede

kereskedő és szőlőbirtokos Nyitrán.
93. 25-52.

A Nyitrai Népbank mint r.-társaság

pályázatot hirdet egy gyakor-noki állásra. — Kereskedelmi iskolát végzett és már gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. — Pályázatok:

f. évi november hó 1-ig

beadandók, a fizetési feltételek a felveendővel utólag lesznek megállapítva. „ „

Nyitrai Népbank m. r. t. igazgatósága. 156. 1-2.

Szerény igényű fiatal, árva, . . . úri-leány ajánlkozik . . .

házikisasszonynak

vagy gyerekek mellé. Szíves megkereséseket, fizetés megjelölésével

HONÉTY MARISKA
Detta Temes m. cimen kéri.
156. 2-3.

Kitüntetve az Orsz. Iparegyesület nagy ezüst érmével és dicsérfő oklevelével 1903.

SULGÁN ANDRÁS

DIVATCIPÉSZ ÉS BŐRKERESKEDŐ

00000 NYITRÁN, VÁRMEGYEHÁZ-UTCA 7. SZÁM. 00000

Telefon szám: 144.

158. 1-0.

Telefon szám: 144.

A nagyérdemű közönség figyelmét bátor vagyok felhívni az üzletben kiállított saját készítésű, elsőrendű cipő gyártmányaimra. Dacára a most mindenütt uralkodó drágaságnak, nagyban végzett bevásárlásaim folytán abban a helyzetben vagyok, hogy elsőrendű

férfi divat cipőket 14 kor.-tól 18 koronáig
női divat cipőket 12 kor.-tól 18 koronáig

szállíthatok. — A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri,

kiváló tisztelettel **Sulgán András** divatcipész, bőrkereskedő.

FODRÁSZÜZLET-ÁTHELYEZÉS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Nyitrán Tóth Vilmos-utca II. szám alatt lévő 10 éve fenálló jó hírnévek örvendő s higiénikusan berendezett

diszes uri- és női-fodrász-üzletemet

október 24-én Tóth Vilmos-utca 29. helyezem át.

Végzek és raktáron tartok mindennemű e szakmába vágó uri és női hajmunkákat, ugymint loknikat, hajbetétet, frizeteket, frufrukat, egész- és félparókat, hajfonatokat minden színben; továbbá női fésülést a legújabb divat szerint, haj- és szakáll-festést, úgyszintén tyukszemvágást jutányos áron.

Veszek vágott és kifésült hajjat.

Előfizetéseket üzleten kívül is elfogadok. — Kihullt hajból fonatokat és egyéb hajmunkákat készítek.

Vidéki megrendeléseket pontosan, a beküldött hajminta szerint, lelkiismeretesen utánvét mellett eszközölök. — A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok kiváló tisztelettel

Gombárík István borbély,
uri- és női-fodrász.

142. 6-52.

Nyitrai kereskedelmi és hitelintézet.

Hirdetmény.

Mint hogy a **foljó hó 15-ére** egybehívott rendkívüli közgyűlésre s határozatképességhez az alapszabályok 33. szakasza értelmében szükséges részvénymennység le nem tétetett, ennél fogva a

rendkívüli közgyűlés

a már közölt napirenddel vasárnap, azaz **f. évi október hó 22-iki d. e. 11 órára** halasztatik el, miről a t. e. részvényesek értesítettek azzal, hogy ezen közgyűlés tekintet nélkül a megjelent részvényesek s az általuk képviselt részvények számára érvényesen határozhat.

Nyitrán, 1911. évi október hó 15-én.

152. 2-2.

Az igazgatóság.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**

KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDÉSSEN

**„KOLLARIT“
bőrlemez
a jelenkor legjobb
tetőlemeze.**

**Egyedelárusító:
Bäck Márk és fiai
fakereskedők
Nyitra.**

Állandó raktár aszfalt, kátránylemez s elszigetelőlemezből

63 32-39

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE“ számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

HIRDETÉSEK

Ha Nagyságos Asszony izléseesen óhajt öltözködni, akkor keresse fel

**Verebély Géza
divatáruházát
Nyitrán – ahol**

45. 33-0.

Őszi raglánok, estéli köpenyegek, kosztümök, aljak, bluzok, pongyolák nagy választékban, feltűnő jutányos árban állanak rendelkezésre.

A nyitrai Iparbank áru- és gép-osztálya.

Van szerencsénk a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy az inézetünk által újonnan létesített **áru- és gép-osztály** mintaraktárát folyó hó 15-én (előbb: felső Guttman sörösarnok) megnyitottuk. a Bottyán-utcával szemben

Ezen osztálynak létesítésével nemcsak vármegyénk gazdaközönségének véltünk hasznos szolgálatot tenni, hanem a hazai ipar gyakorlati pártolásának nagy nemzeti gondolatát is előbbre vinni óhajtjuk.

A modern gazdasági gépek és eszközök iránt napról-napra fokozódó kíváncsiak, valamint a velünk összeköttetésben álló gazdaközönségnek azon óhaja, hogy összes mezőgazdasági gépszükségletük általunk nyerjen kielégítést, arra készítettük bennünket, hogy a legelső versenyképes hazai gépgyárakkal lépünk összeköttetésbe.

Géposztályunk a világ piacán első helyen álló

M. Kir. Államvasutak Gépgyárának gyártmányait hozza forgalomba.

Az említett gyár készítményei a tökéletesség legmagasabb fokán állanak és általánosan ismeretes, hogy azok a külföld hasonnemű gyártmányaival a versenyt minden tekintetben kiálják.

A gondos kivitelért és a gyártmányok megfelelő működéséért teljes szavatosságot vállalunk: géprészek, melyek egy éven belül anyaghiba folytán eltörnek, díjtalanul ujakkal lesznek kicserélve. Az általunk szállított gépeknek javítását szintén elvállaljuk.

A gépeket a legelőnyösebb árak és a legkedvezőbb fizetési feltételek mellett áll módunkban szállítani.

Megvagyunk róla győződve, hogy a t. gazdaközönség ezen, áldozatokkal járó törekvésünket méltatva, állandó megrendeléseivel elősegíteni fogja hazánk gyáriparának fellendülését.

Kelt: Nyitrán, 1911. évi május hó 16-án.

98. 23-26.

Nyitrai Iparbank.